

CBAM webinar

Odbor energetiky a ochrany klimatu

Oddělení emisního obchodování

14. ledna 2025

Ministerstvo životního prostředí

Pravidla webináře

- Všichni účastníci jsou ztlumeni
- Webinář je nahráván a bude zveřejněn
- Externí nahrávání videa není povoleno
- Dotazy piště prosím do chatu – budeme se jim věnovat na konci webináře
- Prezentaci zveřejníme na našich webových stránkách, kde také najdete další materiály

Program

Aktuální situace

Portál pro výrobce

Definitivní období

Status schváleného deklaranta

CBAM certifikáty

Nepřímé emise

Zpráva CBAM a ukázka jejího vyplnění

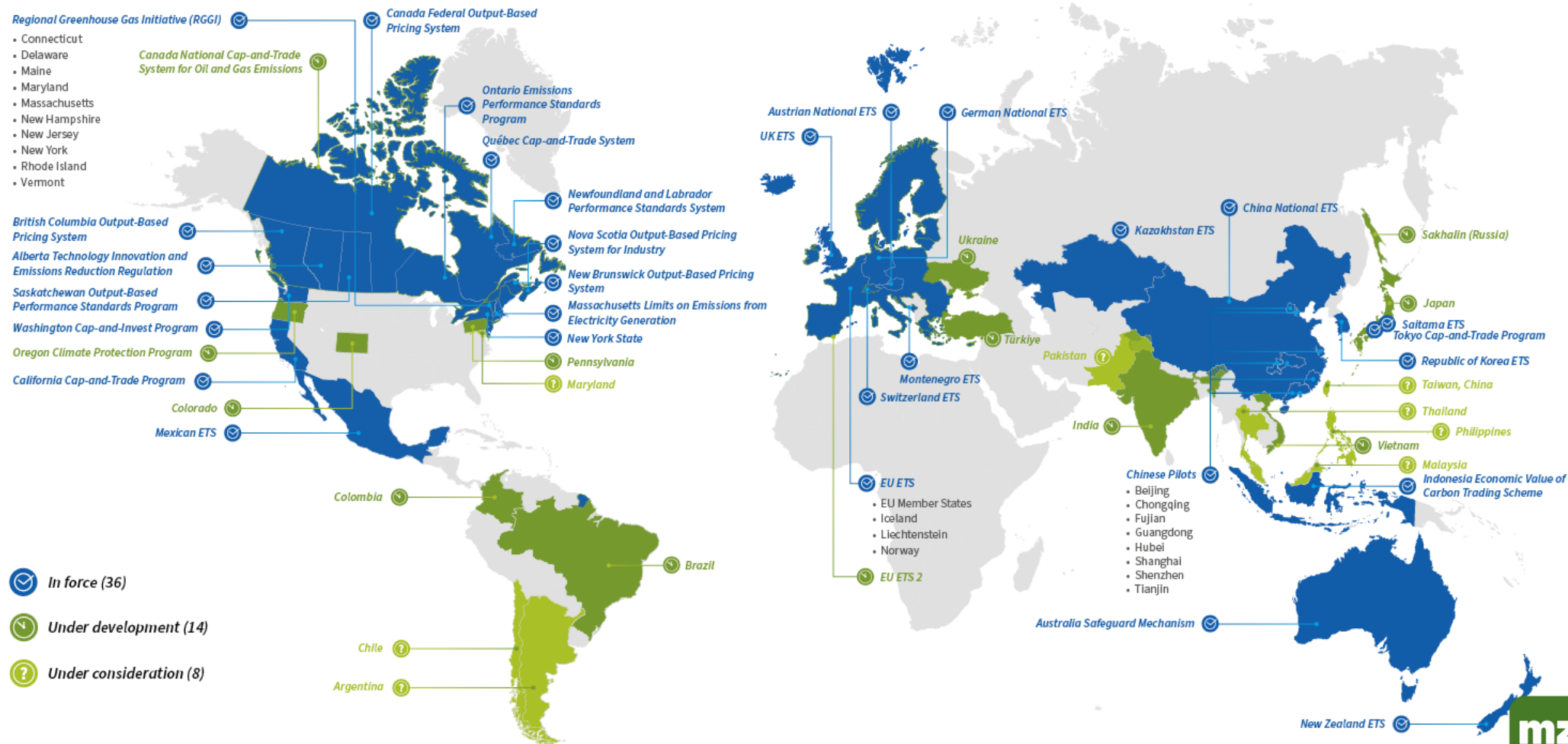
Jak reportovat, pokud nemám informace od výrobce

Vybrané nejčastější otázky

Aktuální situace

- Lhůta pro podání zprávy za Q4 2024 je 31.1.2025.
- 31.1.2025 je lhůta pro opožděné podání zprávy za období Q4 2023, po tomto datu již nebude možné zprávu za toto období podat.
- **Informace o zařízení a provozovateli jsou již povinné.**
- Nová komunikační šablona dostupná na stránkách EK.
- Updatovaná struktura XLS

Emisní obchodování ve světě

Novinky v Portálu CBAM

30minutová relace

System automaticky odhlásí přihlášené uživatele po 30 minutách nečinnosti.

Na informačním panelu se zobrazí odpočítávání času zbývajícího do automatického odhlášení a zobrazí se varovná zpráva s žádostí o prodloužení relace uživatele.

Povinné PSČ

Město a poštovní směrovací číslo zařízení jsou nyní povinné, kdykoli je definováno zařízení.

Poštovní směrovací číslo provozovatele je nyní povinné, kdykoli je definován provozovatel.

Oznámení

Pokud je Čistá hmotnost zboží vyšší než 500 tisíc tun, zobrazí se varovná zpráva.

V případě požadavku od NCA je deklarantovi zasláno e-mailové oznámení. Podrobnosti o žádosti lze zobrazit v systému.

Pokud je v poli Typ stanovení vybrána možnost „Actual data is not available“ zobrazí se návodný text o opatřeních, která je třeba provést.

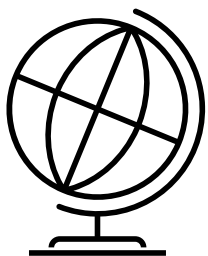

Nově nepovinná pole

Pole „Referenční číslo“ podpůrného dokumentu, a to jak na úrovni zboží, tak na úrovni emisí, je nyní nepovinné.

Splatná cena uhlíku - pole
Další informace se stalo nepovinným.

Portál pro výrobce

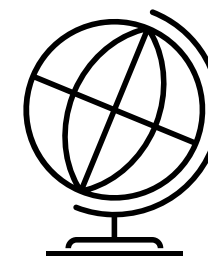

- Proč?
 - Zjednodušení procesu pro provozovatele zařízení mimo EU při nahrávání a sdílení údajů o jejich zařízeních a emisích s oznamujícími deklaranty.
- Hlavní výhody:
 - Centralizované odesílání dat o emisích, což snižuje počet nadbytečných podání.
 - Důvěrné zpracování citlivých obchodních informací.
 - Automatizované sestavování zpráv CBAM pro deklaranty EU.
- Kdy?
 - Registrace provozovatelů zařízení je otevřena od ledna 2025.
- Jak?
 - Registrace provozovatelů provádí EK.

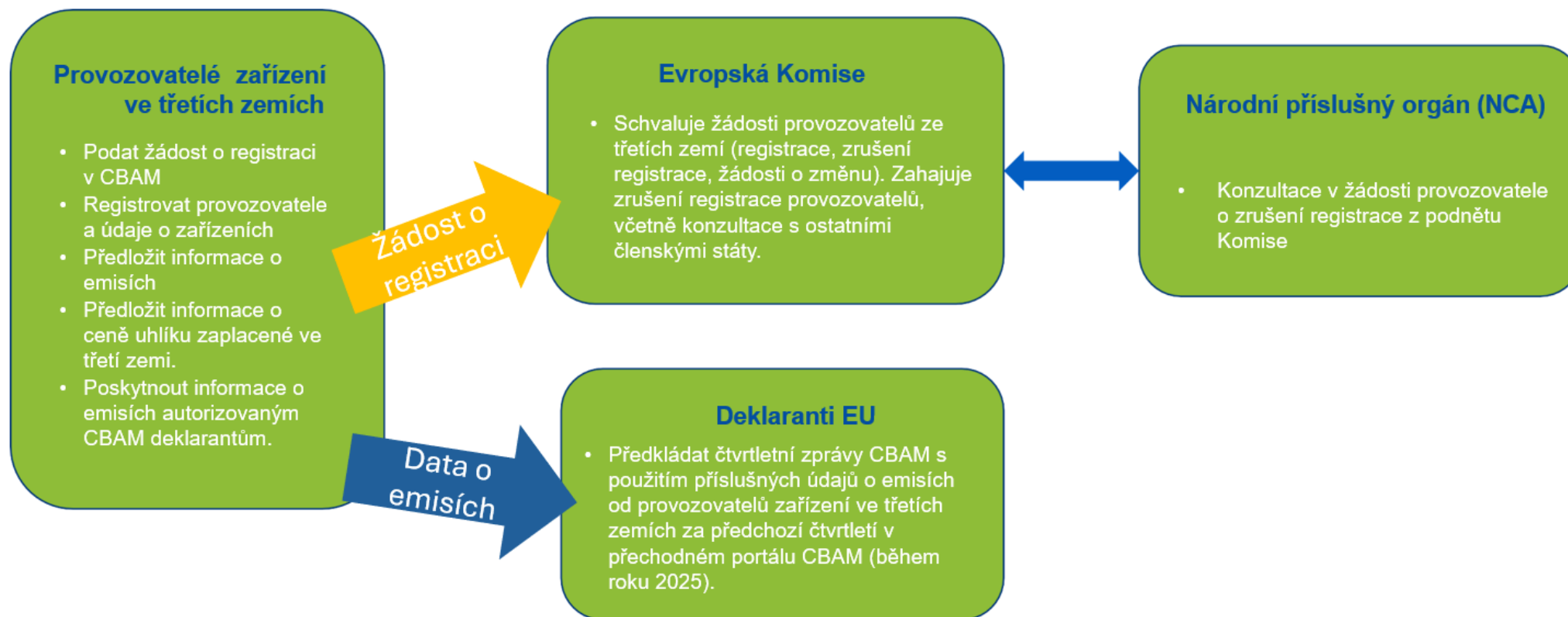
Portál pro výrobce

Klíčové funkce pro provozovatele ze třetích zemí a deklaranty z EU

- Hlavní funkce:
 - Získání údajů o provozovateli a zařízení ze třetí země: Provozovatelé zařízení mimo EU budou moci poskytovat údaje o svých zařízeních včetně emisních parametrů pro přímé i nepřímé emise (od 1. 1. 2025).
 - Oznamující deklaranti musí sdílet své EORI se svými dodavateli, aby tyto údaje byly přístupné na portálu deklaranta.
 - Seznamy „Mojí provozovatelé“ a „Moje zařízení“ zůstávají k dispozici pro deklaranty, kteří je chtějí nadále používat.
 - Při vyplňování záložky Emise pro zboží jsou k dispozici nové odkazy na Vyhledávání v registru zařízení třetích zemí.
 - Deklaranti jsou stále zodpovědní za konečnou správnost svých zpráv, ať už je zdroj údajů jakýkoli - na tuto skutečnost je upozorňuje varovná zpráva.

Role a odpovědnost v Portálu pro výrobce

Definitivní období

Povinnosti v definitivním období

- Podávání CBAM deklarací jednou za rok
- Povinnost být autorizovaný jako CBAM deklarant pro dovoz zboží do EU
- Nákup CBAM certifikátů za obsažené emise
- Ověřování emisí ověřovatelem

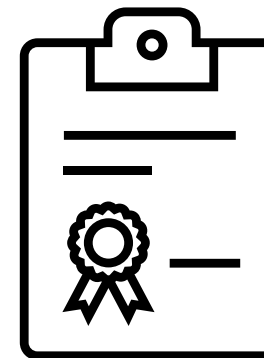
Status schváleného deklaranta

Od 1. ledna 2026 budou muset být dovozci registrováni jako CBAM schválení deklaranti = bez tohoto povolení nebude možné dovést zboží CBAM na území EU

Žádosti o udělení statusu schváleného CBAM deklaranta se budou podávat během roku 2025, v případě ČR **tyto žádosti vyřizuje Celní správa.**

V souvislosti s absencí prováděcího předpisu na úrovni Evropské komise v oblasti CBAM a současně s absencí zákonné úpravy na úrovni národní aktuálně není možné podávat žádosti o status schváleného deklaranta CBAM.

Za nepodání zprávy CBAM hrozí sankce, toto porušení povinností může být zohledněno v procesu rozhodování o udělení statusu schváleného deklaranta.

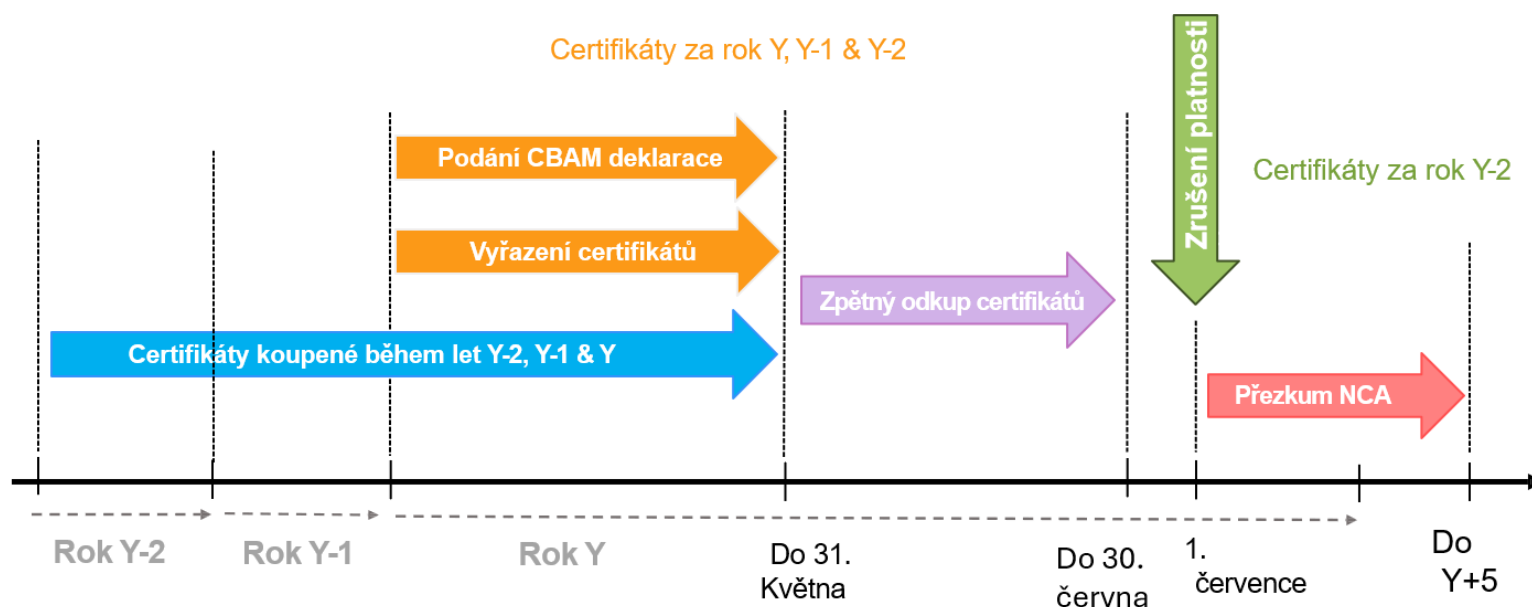

CBAM certifikáty

- Za emise obsažené v dovezeném CBAM zboží bude povinnost **vyřazovat odpovídající počet CBAM certifikátů**, poprvé **v roce 2027 za emise z dovozů během 2026**
- **Nákup CBAM certifikátů:**
 - Nákup bude probíhat na společné centrální platformě, kde budou moci nakupovat pouze autorizovaní deklaranti CBAM.
 - Nebudou žádné aukce ani obchodování, prodej a odkup bude probíhat pouze mezi autorizovaným deklarantem a členským státem.
 - Bude povinnost mít na účtu počet certifikátů, který odpovídá alespoň 80 % emisí ve zboží dovezeném od začátku roku, tato povinnost se bude kontrolovat každé čtvrtletí.

CBAM certifikáty

- **Jaká bude cena CBAM certifikátů?**
 - Cena bude zveřejňovaná v EUR každý týden jako průměr ceny emisní povolenky v systému EU ETS.
 - 1 certifikát = 1 tCO₂ v dovezeném zboží.
- **Jak a kdy bude probíhat vyřazování certifikátů?**

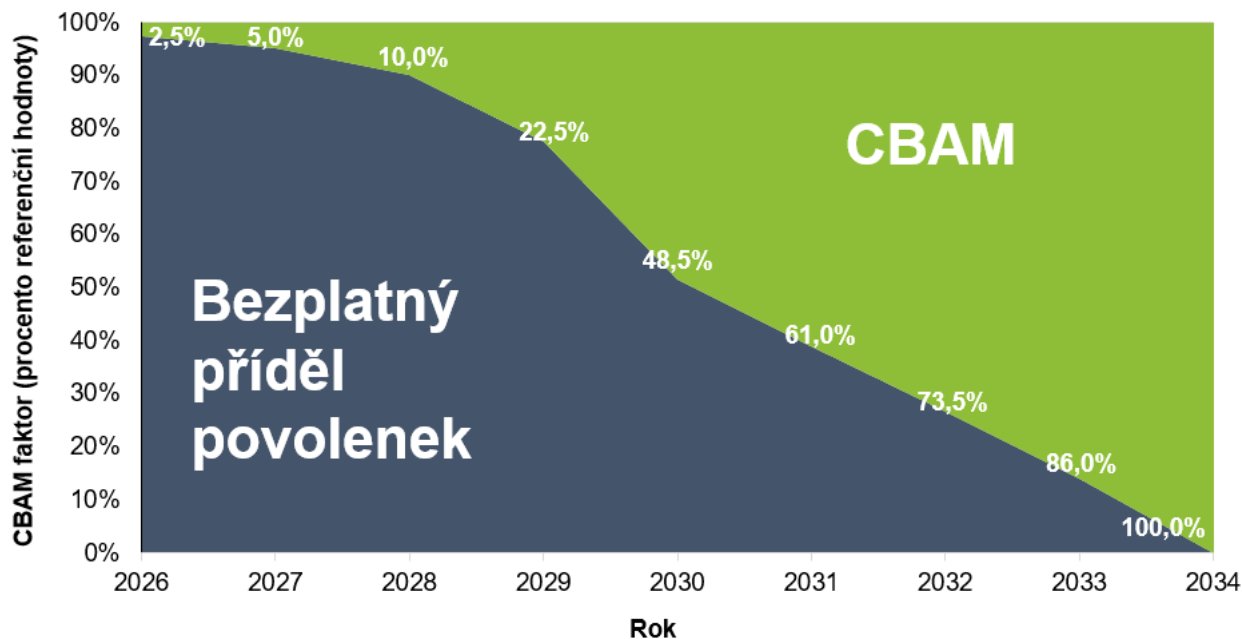

CBAM certifikáty

- **Jak se vypočítá množství certifikátů, které má deklarant vyřadit ? Jaký poměr dovezených emisí bude zpoplatněn?**
 - Výpočet se může u každého zboží lišit, u většiny zboží nebude od roku 2026 zpoplatněno 100% dovezených emisí.
 - Pokud půjde o výrobek, u kterého v EU ETS výrobci přijímají bezplatnou alokaci emisních povolenek, **sníží se povinnost platit za emise v CBAM o toto množství** = princip, aby výrobce ze třetí země zaplatil za emise stejně, jako kdyby výrobek vyrobil v EU.
 - Dále může být zohledněna skutečná cena zaplacená za uhlík ve třetí zemi.

Postupné zavádění CBAM a postupné rušení bezplatných povolenek

- Povinnost platit za emise v dovezeném zboží od roku 2026 bude snížena o odpovídající přiděl povolenek, které by obdržel výrobce v EU za výrobu stejného zboží
- Postupné snižování bezplatné alokace se projeví ve zvyšující se povinnosti platit za emise v CBAM.

Výpočet CBAM certifikátu

CBAM certifikáty

- Budou v definitivním období zpoplatněny přímé i nepřímé emise?**

	Cement	Hnojiva	Železo a ocel	Hliník	Vodík	Elektřina
Emise v přechodném období	Přímé i nepřímé					Pouze přímé
Emise v definitivním období (od 2026)	Přímé i nepřímé		Pouze přímé (možný prezkum)			Pouze přímé

- Proč jsou v definitivním období zahrnuty nepřímé emise jen u cementu a hnojiv?**
 - V CBAM nejsou zahrnuty nepřímé emise u těch sektorů, které v EU pobírají **kompensace nepřímých nákladů**, tedy kompensace firmám za promítnutou cenu emisní povolenky v ceně elektřiny.
 - Pokud by se CBAM rozšířil na nepřímé emise i do těchto sektorů, muselo by dojít k úpravě současných schémat těchto kompensací.

Přihlášení do CBAM portálu

- Odkaz pro přihlašování <https://cbam.ec.europa.eu/declarant>
- Co dělat při problémech s přihlášením?
 - Vyzkoušejte přihlášení přes jiný prohlížeč, nebo přes anonymní okno prohlížení.
 - Při výběru oblasti, do které se chcete přihlásit vybírejte "Clo" (Customs) místo "Carbon borden adjusment mechanism".
 - Poté při výběru země: Czech Republic
 - Při výběru země bez EU loginu vyskočí hláška o migraci účtů, tu ale můžete ignorovat, změna hesla není nutná.
 - Pokud by nic z předchozího nepomohlo, obraťte se na Celní správu na Reg_uumds@cs.mfcr.cz

Odkud se přihlašujete? (Where Are You From? - WAYF)

Vyberte oblast žádosti, do které požadujete přístup

Clo

Vyberte zemi, kde se chcete nechat ověřeni totožnosti provést

Czech Republic

This subdomain is being migrated from legacy Type D to EU Login. Follow the instructions provided by following the link above to start migrating your account.

[EU Login Migration Instructions](#)

Vyberte druh aktéra

Hospodářský subjekt

Type of ID

EORI

ID

CZ33333333

Validovat

Přihlašuji se jménem:

☒ za svou osobu

☐ této (fyzická nebo právnické) osoby s:

☒ Souhlasím s žádostí o informace týkající se mého identifikačního profilu a s jejich sdílením s UUM&DS a celním informačním systémem Europolu (EIS).

Odeslat

Určení nepřímých emisí

- K určení nepřímých emisí by se obecně měly využívat **standardní hodnoty emisních faktorů pro elektřinu**
 - Tyto hodnoty nejsou zveřejněny, jsou součástí portálu CBAM a automaticky vyplněny podle země původu zboží
 - Dovozci stačí získat údaj o spotřebě elektřiny (MWh / na tunu konkrétního zboží)

Nepřímé obsažené emise

Způsob stanovení *	Zdroj emisního faktoru *	Zdroj elektřiny *
Skutečné údaje	Commission based on IEA data	Odebíraná ze sítě
Spotřebovaná elektřina *	Emisní faktor *	Specifické (nepřímé) obsažené emise *
2 MWh/jednotka	0.628 t CO2/MWh	1.256 t CO2/unit

Doplňný údaj o spotřebě elektřiny v MWh na tunu výrobku získaný od výrobce

Automaticky vyplněný emisní faktor dle země původu

Automaticky vypočítané specifické nepřímé emise (může se lišit od hodnoty od výrobce, pokud použil jiný EF pro výpočet nepřímých emisí výrobce)

Určení nepřímých emisí

- Alternativně je možné využít jiný emisní faktor země původu, který je veřejně dostupný, **nebo skutečný emisní faktor** pro elektřinu vypočítaný provozovatelem za předpokladu, že
 - a) zařízení výrobce je přímo technicky napojeno na zdroj elektřiny
 - b) je zde smlouva o nákupu elektřiny mezi spotřebitelem a výrobcem elektřiny na množství elektřiny, které odpovídá množství, pro které je požadováno použití této specifické hodnoty

Nepřímé obsažené emise

Způsob stanovení *	Zdroj emisního faktoru *	Zdroj elektřiny *	Jiný zdroj *
Skutečné údaje	Other	Přímá technická vazba na zdroj elektřiny	Vypočítaný provozovatelem
Spotřebovaná elektřina *	Emisní faktor	Specifické (nepřímé) obsažené emise *	Typ měrné jednotky *
2 MWh/jednotka	0.5 t CO2/MWh	1 t CO2/unit	Tuny
Zdroj hodnoty emisního faktoru			
Dle přílohy III části D.4.1 nařízení 2023/1773			

Doplněný údaj o spotřebě elektřiny v MWh na tunu výrobku získaný od výrobce

Vyplněný emisní faktor dle informace od výrobce

Automaticky vypočítané specifické nepřímé emise

Zdroj emisního faktoru elektřiny

- D.4 (a) - průměrný emisní faktor elektrické sítě země původu na základě údajů Mezinárodní energetické agentury (IEA), které Komise poskytla v přechodném registru CBAM
- D.4 (b) - jakýkoli jiný emisní faktor elektrické sítě země původu na základě veřejně dostupných údajů
- D.4.1 - Emisní faktor elektřiny vyrobené v zařízení jinak než kogenerací
- D.4.2 - Emisní faktor elektřiny vyrobené v zařízení kogenerací
- D.4.3.1 - Emisní faktor elektřiny vyrobené mimo zařízení a přijaté ze zdroje s přímým technickým propojením
- D.4.3.2 - Emisní faktor elektřiny vyrobené mimo zařízení a přijaté od výrobce elektřiny na základě smlouvy o nákupu elektřiny
- Mix – např. mix elektřiny vyrobené v zařízení a elektřiny přijaté ze sítě

(j) Indirect emissions from electricity consumption		Unit	Value
i. Electricity consumption		MWh	1 658 844
ii. Emission factor of the electricity		tCO ₂ /MWh	0,589
iii. Source of the emission factor		-	
(k) Electricity exported from the production process		Unit	
i. Amounts exported		MWh	
ii. Emission factor of the electricity		tCO ₂ /MWh	
		D.4(a)	
		D.4(b)	
		D.4.1	
		D.4.2	
		D.4.3.1	
		D.4.3.2	
		Mix	

Odkaz na přílohu III část D
prováděcího nařízení 2023/1773

Jaký emisní faktor (EF) pro elektřinu použít v případě prekurzorů?

- Pokud je prekurzor vyráběn v jiné zemi (nebo je více prekurzorů z více zemí), mohou nastat dvě situace:

Výrobce CBAM zboží získal hodnoty EF pro elektřinu od výrobce prekurzoru

Dovozce (oznamující deklarant) vypočítá vážený průměr EF ze všech relevantních zemí. Výpočet je automaticky proveden v aktualizované komunikační šabloně.

Výrobce CBAM zboží data nezískal

Oznamující deklarant zvolí možnost u emisního faktoru „Commission based on IEA data“ a uvede celkovou spotřebu elektřiny na tunu zboží zahrnující spotřebu elektřiny u výroby prekurzorů.

Praktická ukázka vyplnění zprávy CBAM

Jak reportovat, pokud nemáte skutečná data od výrobce

Zařízení **Emise** Parametry Splatná cena uhlíku Doplnkové informace

i Please, only use a dot (.) to separate decimals.

Množství zboží (vyrobené)
Čistá hmotnost * Typ měrné jednotky *

Přímé obsažené emise
Způsob stanovení **i** * Typ příslušné metodiky vykazování **i**
Příslušná metodika vykazování **i** * **9962**

Specifické (přímé) obsažené emise * tCO2/jednotka Typ měrné jednotky

Nepřímé obsažené emise
Způsob stanovení * Zdroj emisního faktoru Zdroj elektřiny Jiný zdroj
Spotřebovaná elektřina MWh/jednotka Emisní faktor * t CO2/MWh Specifické (nepřímé) obsažené emise * t CO2/unit Typ měrné jednotky *
Zdroj hodnoty emisního faktoru **i**

Emise ze zařízení
Celkové emise ze zařízení t CO2 Přímé emise ze zařízení t CO2 Nepřímé emise ze zařízení t CO2 Typ měrné jednotky emisí *

- Zvolte možnost „actual data not available“ v poli způsob stanovení
- Použijte pole „Příslušná metodika vykazování“ pro zdůvodnění, proč chybí údaje o skutečných emisích.

Jak reportovat, pokud nemáte skutečná data od výrobce

Informace o záhlaví

Dovezené zboží

Přidat zboží

1.76031000 | NR - Nauru
100 Tuny | 0 Tuny
1 emise
Přidat emise

1.

1. |

Zařízení

Parametry

Emise

Splatná cena uhlíku

Doplňkové informace

Doplňující informace o emisích

Přidat nové

1.Napište, že Vám výrobce neposkytl data

Doplňující informace
Napište, že Vám výrobce neposkytl data

Podklady

Přidat nové

1.TED05,

Smazat

Typ *
TED05 - Další

Země vydání dokumentu

Referenční číslo
70

Pořadové číslo řádku dokumentu
5

Název vydávajícího orgánu
70

Začátek doby platnosti
dd/mm/yyyy

Konec doby platnosti
dd/mm/yyyy

Popis
256

Soubor

Povolené typy souborů pro nahrání jsou: PDF, DOC, DOCX, XLS, XLSX, JPEG, XML. Maximální povolená velikost souboru je 20 MB.

Vyberte soubor

Přetáhněte soubor sem

Na kartě Doplnující informace (na úrovni emisí) nahrajte podpůrné dokumenty dokládající neúspěšné úsilí a kroky podniknuté k získání údajů od dodavatelů a/nebo výrobců.

mzp.cz

Co nás čeká v nejbližší době?

- **Registrace provozovatelů zařízení ze třetích zemí během 2025.**
- Řada **prováděcích aktů (9)** Evropské komise, které stanoví podrobná pravidla od 2026
 - Aktuálně probíhají jednání o finální podobě pravidel pro udělení autorizace deklaranta.
 - Během roku 2025 vypracování pravidel prodeje CBAM certifikátů, akreditace ověřovatelů, výpočtu emisí nebo ceny uhlíku zaplacené v třetí zemi.
- **Posouzení fungování CBAM během roku 2025 a možné úpravy nařízení 2023/956 CBAM.**

Vybrané nejčastější otázky

- **Je povinné ve zprávě CBAM uvádět provozovatele a zařízení (výrobce)?**
 - Ano, pokud nejde o zboží, které bylo dovezeno do 30. června 2024 u kterého bylo možné použít jiné metody na stanovení emisí včetně standardních hodnot.
- **Co mám dělat, pokud výrobce v době dovozu už neexistuje?**
 - Použít data podobného zboží a ve zprávě CBAM uvést, že výrobce už neexistuje.
- **Jaké informace musím od výrobce získat?**
 - Informace uvedené v příloze I prováděcího nařízení 1773/2023 Komise pomocí komunikační šablony od EK,
 - nebo od začátku 2025 (až bude otevřena registrace pro výrobce) pomocí informací z portálu pro výrobce ze třetích zemí.

Vybrané nejčastější otázky

- **Jaké informace mám vyplnit do pole „Typ příslušné metodiky vykazování**
- **“ a “jiný zdroj”?**
 - Typ příslušné metodiky vykazování – doplňující informace o metodách monitorování a vykazování emisí, např. zda byly emise stanoveny metodikou založenou na výpočtu nebo kontinuálním měřením.
 - Jiný zdroj – detaily o jiném zdroji emisního faktoru, např. odkaz na webové stránky veřejně dostupného zdroje apod.
- **Jak to bude se standardními hodnotami v definitivním období?**
 - V definitivním období budou moci deklaranti používat standardní hodnoty bez omezení. Tyto hodnoty ale budou pravděpodobně pro výrobce ze třetích zemí velmi nevýhodné (budou vycházet z nejhorších zařízení v daných zemích) a ti tak budou motivováni vykazovat skutečné emise.
 - Standardní hodnoty budou určeny pro každou zemi světa.

Vybrané nejčastější otázky

- **Vztahuje se CBAM na obaly?**
 - Pokud je KN obalu uveden v příloze I CBAM nařízení a jde o zboží propuštěné do volného oběhu tak ano.
 - Obaly, které se vrací, je možné dovést v celním režimu „Dočasného použití“
- **Dovezl jsem zboží z UK, které bylo vyrobeno v EU. Mám CBAM povinnost?**
 - Pokud je zboží původem z EU a z UK je pouze dováženo, CBAM se na něj nevztahuje.
 - „Země původu“ je země nebo území, ve kterém proběhlo poslední podstatné, ekonomicky odůvodněné zpracování nebo opracování ve smyslu příslušných celních předpisů (viz čl. 60 odst. 2 nařízení 952/2013). V CBAM se uplatňují pravidla nepreferenčního původu.

Otázky na závěr

5 minut přestávka

Webinář bude pokračovat zodpovězením otázek z chatu

Děkujeme za pozornost

Ministerstvo životního prostředí

@mzpcr

@ministerstvo_zp

Ministerstvo životního prostředí

@ministerstvozivotnihoprostredi